

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

D24342/2023

Doamnei Marinela MIRONESCU,
Director executiv

Direcția de Asistență Socială Rădăuți
Str. Volovățului, nr.47,
Municipiul Rădăuți, județul Suceava

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 1821 / 18. IAN. 2024

RECOMANDAREA

Nr. 16 din 18. IAN. 2024

Instituția Avocatul Poporului s-a autosesizat, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ca urmare a mediatizării cazului relatat în articolul intitulat: „*Inconștientul absolut: Beat, drogat și fără permis și-a băgat copilul de ani în spital după ce l-a luat la o plimbare cu motocicletă*”, pe site-ul publicației Obiectiv de Suceava din data de 4 septembrie 2023.

Pentru verificarea acestei situații, având în vedere existența unor elemente privind posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, statuate de art. 49 și art. 22 din Legea fundamentală, Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului a înaintat adrese către Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ) Suceava, Direcția de Asistență Socială Rădăuți și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Suceava.

Coroborând răspunsurile primite de la instituțiile cărora ne-am adresat în acest caz, raportat la normele legale incidente în vigoare, au fost reținute următoarele concluzii:

1. IPJ Suceava a confirmat producerea evenimentului rutier relatat de presă, în urma căruia copilul în vârstă de ani a fost accidentat în timp ce era transportat de tatăl său pe o motocicletă fără a fi protejat cu cască, mopedul neînmatriculat fiind condus de

adultul care nu deținea permis de conducere pentru astfel de vehicule, în timp ce se afla sub influența băuturilor alcoolice (testat cu aparatul etilometru - rezultat mg/L alcool pur în aerul expirat), dar și a drogurilor (testat cu aparatul DRAGER DRUGTEST 5000, din dotarea Poliției municipiului Rădăuți, rezultatul testului nr. de la ora a indicat o valoare pozitivă la –);

2. deși a răspuns formal demersurilor noastre, **Direcția de Asistență Socială Rădăuți nu ne-a comunicat informațiile solicitate, motivat de faptul că la adresa de domiciliu a familiei minorului nu a fost găsit niciun membru al familiei, deși ar fi fost făcute mai multe încercări în acest sens, iar la invitațiile lăsate pentru ca aceștia să se prezinte la sediul DAS au a răspuns nimeni, același refuz fiind exprimat și în convorbirile telefonice avute cu membrii familiei minorului;**

3. **Direcția de Asistență Socială Rădăuți nu a informat și nu a solicitat sprijinul DGASPC Suceava în acest caz, deși atât informațiile primite de la organele de poliție, cât și lipsa totală de colaborare a familiei minorului la demersurile acestei instituții, în vederea efectuării unor minime verificări și pentru întocmirea unei anchete sociale, impuneau o astfel de conduită, având în vedere existența unor elemente care indicau o posibilă situație de risc în care s-ar fi putut afla minorul, victimă a accidentului rutier;**

4. chiar dacă mediatizarea în presă a acestui caz indica elemente ale unei posibile situații de risc pentru copilul de ani din Rădăuți, DGASPC Suceava nu s-a autosesizat anterior demersului înaintat de instituția Avocatul Poporului, iar după primirea solicitării de la Biroul teritorial Suceava nu a luat toate măsurile necesare pentru a respecta obligația de a verifica și de a soluționa sesizarea (deși aceasta viza un posibil caz de abuz/neglijare asupra copilului), obligație instituită prin dispozițiile art. 98 lit. a) din Legea nr. 272/2004, în vederea respectării dreptului prevăzut la art. 89 alin. (1);

5. DGASPC Suceava nu a răspuns la întrebarea dacă, având în vedere că tatăl minorului se afla sub influența drogurilor la momentul producerii accidentului, a analizat posibilitatea promovării unei acțiuni prin care instanța să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte¹.

6. instituția Avocatul Poporului remarcă celeritatea de care au dat dovadă atât organele de cercetare penală, cât și cele de urmărire penală în rezolvarea cazului, având în vedere că,

¹ Legea nr. 272/2004 - Art.36 (7) **Se consideră motive întemeiate pentru ca instanța să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte alcoolismul, boala psihică, dependența de droguri a celuilalt părinte, violența față de copil sau față de celălalt părinte, condamnările pentru infracțiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infracțiuni cu privire la viața sexuală, infracțiuni de violență, precum și orice alt motiv legal de riscuri pentru copil, care ar deriva din exercitarea de către acei părinte a autorității părintești.**

potrivit informațiilor disponibile existente pe portalul instanțelor de judecată (www.portal.just.ro), tatăl minorului a fost trimis în judecată, dosarul fiind înregistrat în data de _____ cu nr. _____ la Judecătoria Rădăuți.

Pentru respectarea dreptului la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor copiilor, prevăzut de art. 5 din Legea nr. 272/2004, statul trebuie să acționeze prin activitatea specifică realizată de instituțiile sale și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

Dispozițiile **art. 89 alin. (1)** din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc dreptul copilului de a fi protejat împotriva **abuzului², neglijării³,** exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care se află.

Totodată, sunt interzise săvârșirea oricărui act de violență, precum și privarea copilului de drepturile sale de natură să pună în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, atât în familie, cât și în instituțiile care asigură protecția, îngrijirea și educarea copiilor, în unități sanitare, unități de învățământ. (art. 95 din Legea nr. 272/2004)

În vederea respectării și garantării drepturilor copilului se impun a fi luate în considerare următoarele principii: a) **respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;** g) respectarea demnității copilului; j) celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil; k) **asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului** (art. 6).

În acest sens, dispozițiile **art. 98 lit. a)** din Legea nr. 272/2004 instituie în sarcina **direcției generale de asistență socială și protecția copilului obligația de a verifica și de a soluționa toate sesizările** privind posibilele cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice formă de violență asupra copilului, în vederea respectării dreptului prevăzut la **art. 89**

²din Legea nr.272/2004, Art. 94 alin. (1) – „Prin **abuz** asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care sunt periclitate viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, și se clasifică drept abuz fizic, emoțional, psihologic, sexual și economic.”

³ Legea nr.272/2004, art. 94 alin. (2) din: „Prin **neglijarea copilului** se înțelege **omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională, neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare**”

alin. (1), nerespectarea acestei obligații constituind contravenția prevăzută de dispozițiile art. 142 alin. (1) lit. r), sancționată⁴ cu amendă de la 5.00 lei la 1.000 lei, de persoane anume desemnate dintre cele cu atribuții de control din cadrul agențiilor teritoriale pentru plăți și inspecție socială⁵.

În vederea realizării acestei responsabilități, potrivit dispozițiilor art. 100 alin. (1) din Legea nr. 272/2004: „Reprezentanții persoanelor juridice, precum și persoanele fizice care au în îngrijire sau asigură protecția unui copil sunt obligați să colaboreze cu reprezentanții direcției generale de asistență socială și protecția copilului și să ofere toate informațiile necesare pentru soluționarea sesizărilor”, iar „în situația în care persoanele prevăzute la alin. (1) refuză sau împiedică în orice mod efectuarea verificărilor de către reprezentanții direcției generale de asistență socială și protecția copilului, iar aceștia stabilesc că există motive temeinice care să susțină existența unei situații de pericol iminent pentru copil, datorată abuzului și neglijării, direcția generală de asistență socială și protecția copilului sesizează instanța judecătorească, solicitând emiterea unei ordonanțe președințiale de plasare a copilului în regim de urgență la o persoană, la o familie, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial, licențiat în condițiile legii. Prevederile art. 62-64 și ale art. 68 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.” (art. 100 alin.3)

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice.

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. Directorul executiv al Direcției de Asistență Socială Rădăuți, va reanaliza acest caz și va dispune măsurile necesare pentru:

- efectuarea verificărilor privind situația minorului și comunicarea în copie a anchetei sociale întocmită în acest caz;

⁴ Legea nr. 272/2004 – art. 142 alin. (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează după cum urmează: a) cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, cele prevăzute la lit. a), c), g), h), i), k), m), n), o), **p)**, s) și ș); (...)

⁵ Legea nr. 272/2004 – art. 142 alin. (3) lit. c) - Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin **agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială**, pentru **quadruplurile** prevăzute la alin. (1) lit. b), k), l), l¹), m), n), **p)**, s), ș), t) și u).

- transmiterea în copie a Rapoartelor de vizită întocmite pe perioada monitorizării cazului;

- respectarea dispozițiilor art. 118 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 272/2004 și ce ale art. 8 alin. (7) lit. j) din Regulamentul cadru de organizare și funcționare al direcției de asistență socială organizate în subordinea consiliilor locale ale municipiilor și orașelor (Anexa 2 la Hotărârea Guvernului nr. 797/2017), care instituie obligația colaborării cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul protecției copilului.

2. Directorul executiv al Direcției de Asistență Socială Rădăuți va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Suceava, cu privire la însușirea Recomandării, în termen de 30 de zile.

AVOCATUL POPORULUI,

Renate WEBER

București, ianuarie 2024

